

Generelle bemærkninger og forvaltningens kommentarer til hørings svar vedrørende ” Forslag til politik for mad, måltider og bevægelse.

forslaget generelt og detaljeringsgraden:

Overordnet ser institutionerne det som positivt og nødvendigt, at have en politik eller målsætning for mad, måltider og bevægelse. Flere institutioner hilser forslaget velkomment. Mange giver udtryk for, at de har arbejdet med det beskrevne i mange år og at det bør fremgå af institutionernes årsplaner.

I en stor del af hørings svarene giver forældre, institutionsledere og fællesrådet for fritidshjem og klubber udtryk for, at politikken er for detaljeret og derfor ikke kan betragtes som overordnet. Institutionerne opfatter detaljeringsgraden i forslaget som en indgriben i deres metodefrihed og deres mulighed for at tilpasse den enkelte institutions målsætning eller politik til de lokale forhold og forældrenes interesser. Ligesom de påpeger at et så detaljeret forslag ikke hænger sammen med den decentralisering der har fundet sted de senere år. f.eks. ønsker nogle institutioner selv, i samarbejde med forældrene, at bestemme omfanget af bevægelsesaktiviteter og hvornår der serveres slik og kager, om end de er enige i, at slik og kager kun skal udbydes ved særlige lejligheder, ligesom de er enige i at børn skal have mulighed for at bevæge sig.

Forvaltningens kommentar:

Forvaltningen er blevet opmærksom på, at teksten under de enkelte politikker kan opfattes som en del af politikken og ikke, som det var tænkt, historik og eksempler. Derfor foreslår forvaltningen, at forslaget til politik omskrives således underteksten til de enkelte politikker udtages og gøres tilgængelig på anden vis. F.eks. i forordet, i inspirationshæftet eller på nettet.

Økonomi og indkøbsaftaler

En meget stor del af hørings svarene giver udtryk for, at de meget gerne vil anvende gode og økologiske råvarer, men at det budget som er til rådighed til forplejning ikke er tilstrækkeligt til indkøb af økologiske råvarer. Et enkelt hørings svar foreslår, at der indhentes tilbud fra leverandørerne af skolemaden til levering på institutionerne. Enkelte hørings svar udtrykker bekymring for, at de centralt indgåede indkøbsaftaler skal komme til at omfatte, hvor institutionerne skal købe deres dagligvare, idet det i givet fald vil kunne begrænse institutionernes muligheder for at inddrage børnene i planlægning og indkøb. Flere institutioner ønsker, at forvaltningen indgår en fordelagtig indkøbsaftale om vandkølere til institutionerne

Forvaltningens kommentar:

Forvaltningen er opmærksom på, at det er forbundet med ekstra udgifter at købe økologiske råvarer, hvorfor forvaltningen fortsat vil arbejde på, at indgå indkøbsaftaler med forhandlere af økologiske varer. Forvaltningen vil inden for de givne rammer undersøge muligheder for indkøbsaftaler i forbindelse med lokale forhandlere, tilbud på vandkølere og tilbud fra leverandørerne til den sunde skolemad KØSS.

personaleressourcer og tid med børnene

Nogle hørings svar påpeger, at der ikke er personaleressourcer til rådighed, og at institutionerne derfor skal tilføres ressourcer, hvis forslaget skal gennemføres som det fremstår. Tiden med børnene på institutionen er begrænset, og flere institutioner ønsker at bruge tiden til aktiviteter med børnene. De ønsker derfor at henlægge måltiderne, hvor børnene skal sidde ved veldækkede borde, til særlige anledninger. På samme måde mener institutionerne heller ikke at normeringen og tiden tillader konsekvent inddragelse af børnene i indkøb og tilberedning.

Forvaltningens kommentar:

Det er forvaltningens opfattelse, at tilberedning af mellemmåltider kan foregå som en aktivitet, men at inddragelsen af børnene i indkøb og tilberedning naturligvis må tilrettelægges under hensyntagen til institutionens øvrige aktiviteter. Det bør blot tilstræbes, at børnene jævnlige får lejlighed til at deltage, ligesom det er vigtigt at fokusere på rammerne for måltidet, hvilket naturligvis også skal tilpasses institutionernes øvrige hverdag.

betalingsforhold i klubberne g udbuddet af spise- og drikkevarer

Mange hørings svar peger på at børnene i klubberne selv skal betale for det de spiser i klubben og således er afhængige af, at deres forældre giver dem penge dertil. Det skaber ulighed mellem børnene og gør mad og måltidspolitik vanskelig at gennemføre i klubberne. Nogle institutioner ønsker at politikerne giver mulighed for at institutionerne kan opkræve ekstra penge af forældrene til forplejning i klubberne, andre mener at klubbernes budgetter bør forhøjes, idet kontingentet allerede er meget højt. Endelig giver institutionerne udtryk for, at det er ekstra arbejde at opkræve de individuelle betalinger for materialer og forplejning, efter betalingen i klubberne er blevet decentraliseret, Nogle hørings svar peger på, at børnene uden for klubben vil købe spise- og drikkevarer, hvis klubberne begrænser mulighederne for at købe sodavands m.m.

Forvaltningens kommentar:

Forvaltningen skal gøre opmærksom på, at den foreslåede politik ikke alene skal omfatte, hvad der serveres for børnene, men også hvad der skal sælges til børnene i klubberne. Det har altid været forbundet med problemer og en betydelig arbejdsindsats, at indsamle penge fra klubbernes medlemmer til fortæring og materialer. Der er eksempler på forskellige lokale løsninger, som det vil være oplagt, at udveksle i en implementeringsperiode. Endelig er der mange eksempler fra arbejdet med mad og måltider, som viser at medlemmer i klubber, der tilbereder og serverer mellemmåltider, ikke køber spise- og drikkevarer uden for klubben.

ansvar og vejledning af forældrene

Flere institutioner giver udtryk for, at de gerne vil tage et medansvar for at børnene får sund og nærende kost, men de mener at hovedansvaret er forældrenes. En enkelt institution gør det klart, at de ikke vil vejlede forældrene, idet de ikke er ernæringseksperter. Hertil kommer, at flere institutioner giver udtryk for, at de mangler kompetencer på området, hvorfor de mener der bør etableres kurser eller uddannelse til kvalificering af personalet.

Forvaltningens kommentar:

Forvaltningen medgiver, at det er forældrenes ansvar, at deres børn får sund og nærende kost. Men når børnene er i institutionen, er det institutionens ansvar, hvad der serveres for børnene, ligesom personalet i den enkelte institution er forpligtiget til at kontakte forældrene, hvis de bliver opmærksomme på at et barn fejler næres.

sportsklubberne

Et enkelt høringsvar peger på, at børnene kan gå over i sportsklubberne, hvor de kan købe slik og usund mad.

Forvaltningens kommentar:

Hertil skal forvaltningen oplyse, at der netop nu påbegyndes et landsdækkende arbejde med at udarbejde politikker for sportsklubbernes salg af spise og drikkevarer

Begrundelse for forslaget

Enkelte undrer sig over, at forslaget bliver lagt frem, idet de mener det må være en del af alle institutioners årsplaner. En enkelt spørger om det et forsøg på tilpasning af institutionerne, til den nye børneforvaltning.

Forvaltningens kommentar:

Forslaget fremlægges dels som opfyldelse af Københavns Kommunes Folkesundhedsplan, delplan for kost og motion 2003 – 2005, og dels som understøttelse af institutionernes arbejde med at nå de vedtagne mål for sundhedsområdet, beskrevet i målsætning 2003 og målsætning for klubber. Samt et ønske om at skabe sammenhæng mellem den sunde skolemad KØSS og de måltider der serveres/sælges i fritidsinstitutioner og klubber.